

ТАҚРИЗИ МУҚАРРИЗИ РАСМӢ

ба диссертатсияи Юсуфӣ Ифтихор Абубакрзода дар мавзуи «Бунёди иншоотҳои азим дар публитсистикаи Шералӣ Мӯсо» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯйи ихтисоси 6D050400 – Рӯзноманигорӣ (6D050401 – Рӯзноманигорӣ). – Душанбе, 2026. – 178 с.

Мубрамии мавзуи таҳқиқ. Дар даврони соҳибистиклолии Ҷумҳурии Тоҷикистон рушди босуръати корҳои созандагӣ, аз ҷумла бунёди роҳҳо, нақбҳо, неругоҳҳои барқи обӣ ва дигар иншооти стратегӣ, ба яке аз муҳимтарин мавзӯҳои иҷтимоӣ, иқтисодӣ ва фарҳангии ҷомеа табдил ёфтааст. Ин раванд на танҳо дар амалияи давлатдорӣ, балки дар адабиёт ва публитсистикаи тоҷик низ бозтоби густурда пайдо кардааст. Дар ин замина осори публитсистию бадеии Шералӣ Мӯсо ҷойгоҳи махсус дошта, раванди бунёдкорӣҳои даврони истиклолро бо диди иҷтимоӣ, ватандӯстона ва ҳунари баланди ниғорандагӣ инъикос менамояд. Бо вучуди арзиши баланди мероси эҷодии адиб, то имрӯз масъалаи таҷассуми бунёди иншоотҳои азими кишвар дар публитсистикаи ӯ ҳамчун объекти мустақили таҳқиқоти илмӣ мавриди омӯзиши ҳамаҷониба қарор нагирифтааст.

Аз ин лиҳоз, диссертатсияи Юсуфӣ Ифтихор Абубакрзода, ки ба омӯзиши ҳаёт, фаъолияти эҷодӣ, хусусиятҳои жанрӣ, услубӣ ва ҳунарии осори Шералӣ Мӯсо доир ба бунёди иншоотҳои азим бахшида шудааст, аз ҷиҳати илмӣ саривақтӣ, мубрам ва дорои аҳаммияти назариявӣ амалӣ мебошад.

Мутобиқати мавзӯ ва муҳтавои диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси илмӣ. Мавзуи таҳқиқ ба доираи масъалаҳои пешбининамудаи шиносномаи ихтисоси 6D050400 – Рӯзноманигорӣ (6D050401 – Рӯзноманигорӣ) пурра мутобиқат менамояд. Дар диссертатсия масъалаҳои назария ва амалияи публитсистика, инъикоси воқеияти иҷтимоӣ ва бунёди иншоотҳои азим дар осори публитсистӣ, инчунин масъалаҳои маҳорати эҷодӣ ва услуби ниғорандагӣ дар доираи талаботи ихтисоси мазкур мавриди таҳқиқ қарор гирифтаанд.

Навгонии илмӣ диссертатсия. Навгонии илмӣ диссертатсия, пеш аз ҳама дар он зоҳир мегардад, ки бори аввал фаъолияти публитсистии Шералӣ Мӯсо дар самти инъикоси бунёди иншоотҳои азим мавриди омӯзиши мукаммали илмӣ қарор гирифтааст. Муаллиф ҳаёт ва ташаккули шахсияти эҷодии нависандаро таҳлил намуда, мавқеи корҳои бузурги созандагиро дар осори ӯ муайян кардааст. Дар асоси таҳлили муқоисавӣ ва мундариҷавӣ хусусиятҳои инъикоси соҳтмони роҳу нақбҳо ва Неругоҳи барқи обии Роғун

дар осори Шералӣ Мӯсо ошкор гардидаанд. Ҳамчунин таносуби воқеият ва бадеият, хусусиятҳои жанрӣ, воситаҳои тасвир ва унсурҳои публитсистию бадеӣ дар асарҳои нависанда муайян гардида, саҳми ӯ дар рушди публитсистикаи муосири тоҷик аз нигоҳи илмӣ арзёбӣ шудааст.

Асоснокӣ ва эътимоднокии хулосаву тавсияҳои дар диссертатсия ифодаёфта. Натиҷаҳои таҳқиқи диссертант бар асоси таҳлили амиқи осори публитсистию бадеии Шералӣ Мӯсо, омӯзиши сарчашмаҳои илмӣ, таҳқиқоти муҳаққиқони ватанию хориҷӣ ва истифодаи усулҳои таърихӣ, муқоисавӣ, таҳлили мундариҷавӣ ва таҳлили мухтасо ба даст омадаанд. Хулосаҳои пешниҳодгардида мантиқӣ буда, аз маводи таҳлилшуда бармеоянд. Ҳар як натиҷа бо истинод ба интишороти илмии муаллиф асоснок гардидааст, ки аз пайдарпайӣ ва эътимоднокии қорҳои анҷомшуда шаҳодат медиҳад. Дар ин асос гуфтан мумкин аст, ки хулоса ва тавсияҳои довталаби дараҷаи илмӣ боэътимод буда, барои таҳқиқоти минбаъдаи соҳа заминаи мусоид фароҳам меорад.

Ҳаҷм ва сохтори диссертатсия. Диссертатсия аз муқаддима, се боб, шаш фасл, хулоса, тавсияҳо оид ба истифодаи амалии натиҷаҳои таҳқиқ ва рӯйхати адабиёт иборат буда, 178 саҳифаи ҷопи компютери ро фаро мегирад.

Дар муқаддимаи қор мубрамияти мавзӯ, дараҷаи омӯзиш, ҳадафу вазифаҳои таҳқиқ, объекту предмет, асосҳои назариявӣ методологӣ, навгони илмӣ, аҳаммияти назариявӣ амалии таҳқиқ ва дигар бахшҳои зарурӣ муайян гардидаанд.

Дар боби аввал «Ҳаёт ва фаъолияти эҷодии Шералӣ Мӯсо дар контексти ҳаёти сиёсӣ иҷтимоии замон», ки аз ду фасл иборат аст, мавриди омӯзиш қарор гирифта, омилҳои таъсиргузор ба ташаккули ҷаҳонбинӣ ва маҳорати эҷодии публитсист баррасӣ шудаанд. **Фасли якум боби аввал – «Таъсири омилҳои иҷтимоӣ фарҳангӣ ва адабии замон дар ташаккули шахсияти эҷодии Шералӣ Мӯсо»** унвон гирифта, дар ин қисм омилҳое, ки ба шахсияти эҷодии Шералӣ Мӯсо таъсиргузоранд, омӯзиш ва таҳқиқ шудаанд. Муаллифи диссертатсия ин омилҳоро ба се гурӯҳ – оилаву мактаб, омилҳои касбӣ, фазо ва муҳити бевоситаи эҷодӣ ҷудо ва ба ин самт махсус таваҷҷуҳ кардааст.

Дар марҳилаи аввали ҳаёт нақши оиларо муаллиф дар шаклгирии шахсияти адиби публитсист хуб арзёбӣ мекунад, аз ҷумла дар диссертатсия зикр мегардад, ки «баҳрабардорӣ аз суҳбати мӯйсафедони дех, ки бисёр сода, зиндадилу ҷаҷ-ҷаҷ будаанд, шабоҳа дар гирди сандалии шунидани афсонаҳои бобову бибӣ дар бораи паҳлавонон, оинаи ҷаҳоннамо ва қолини паррон шавқи ӯро ба адабиёт бедор намуда бошад ҳам, баъдтар набудани муаллими фанни адабиёт дар мактаби миёна шавқи ӯро қоста, рағбаташ ба самти фанҳои

техникӣ – хандасаву нақшакашӣ бештар гардидааст» (Диссертатсия, с. 14). Маҳз ҳамин омил адибро ба Институти политехникии Тоҷикистон раҳнамо месозад ва аввалин матлаби ӯ зери рубрикаи «Фелетон» дар рӯзномаи «Пионери Тоҷикистон» чоп мешавад. Фазои корхонаҳои саноатӣ ва муҳити бевоситаи эҷодӣ Шералӣ Мӯсоро ба адиби сермахсул ва масъулиятшинос табдил медиҳад.

Дар ин фасл муаллифи диссертатсия ҳамчунин бо така ба сарчашмаҳои таърихиву адабӣ, маводди матбуоти даврӣ, мусоҳибаҳо, хотираҳо ва осори худи адиб муайян мекунад, ки ташаккули ҷаҳонбинӣ ва маҳорати эҷодии Шералӣ Мӯсо дар заминаи ҳамбастагии як қатор омилҳои иҷтимоӣ, сиёсӣ, фарҳангӣ ва адабии замон ба амал омадааст. Диссертант ду давраи асосии ташаккули фаъолияти эҷодии адибро муайян месозад. Давраи аввал ба солҳои фаъолияти Шералӣ Мӯсо дар замони шуравӣ рост омада, давраи дуюм ба марҳилаи соҳибистиклолии кишвар тааллуқ дорад. Ин даврабандӣ аз ҷиҳати илмӣ асоснок буда, имконият медиҳад, ки диғаргуншавии ҷаҳонбинӣ, мавқеи шахрвандӣ ва равиши эҷодии нависанда дар заминаи тағйироти сиёсӣ иҷтимоӣ таҳлил карда шавад.

Дар фасли дуюми боби аввал – «Таснифи самтҳои асосии фаъолияти эҷодии адиб» рисола навис фаъолияти эҷодии Ш. Мӯсоро ба рӯзноманигорӣ, публицистӣ, нависандагӣ ва ҳаҷвнигорӣ ҷудо ва тариқи таҳлилу баррасиҳо вижагиҳои онҳоро муайян кардааст.

Дар ин фасл таъкид мегардад, ки муҳити иҷтимоӣ ва фарҳангии Тоҷикистон дар солҳои 60-80-уми асри XX барои ташаккули бисёр адибону рӯзноманигорон заминаи мусоид фароҳам овард. Шералӣ Мӯсо низ маҳз дар ҳамин муҳит ба фаъолияти рӯзноманигорӣ оғоз намуда, тадриҷан ба яке аз публицистони шинохтаи тоҷик табдил ёфт. Муаллифи диссертатсия дуруст баррасӣ мекунад, ки ҳамкорӣ бо рӯзномаҳои ҷумҳуриявӣ, мулоқотҳои пайваста бо мардум, сафарҳои эҷодӣ ва иштироки мустақим дар ҳаёти истеҳсоливу иҷтимоӣ дар вусъати ҷаҳонбинӣ ва сайқали маҳорати касбии Шералӣ Мӯсо нақши муассир доштаанд. Ҳамчунин, таъсири муҳити адабӣ ба ҷаҳонбинӣ ва фаъолияти эҷодии Шералӣ Мӯсо бе таъсир набудааст.

Ҷиҳати диғари арзишманди ин фасл дар он аст, ки диссертант робитаи фаъолияти рӯзноманигорӣ, публицистӣ ва нависандагии Шералӣ Мӯсоро бо далелҳои мушаххас асоснок месозад. Дар натиҷаи чунин таҳлил равшан мегардад, ки таҷрибаи чандинсолаи рӯзноманигорӣ барои ташаккули маҳорати публицистии адиб заминаи устувор гузоштааст. Ҳамин омил боис гардидааст, ки воқеиятҳои зиндагӣ дар осори ӯ бо дараҷаи баланди воқеъбинӣ ва эътимодноқӣ инъикос ёбанд. Инчунин нақши даврони соҳибистиклолӣ дар ташаккули ҷаҳонбинии нави эҷодии Шералӣ Мӯсо кам

набудааст. Диссертант иброз медорад, ки сиёсати созандаи давлат, оғози сохтмони иншоотҳои азим, эҳёи арзишҳои миллӣ ва болоравии ҳисси ватандӯстӣ мавзуи асосии фаъолияти эҷодии нависандаро муайян намудааст. Дар ҳамин замина таваҷҷуҳи ӯ ба масъалаҳои сохтмони роҳу нақбҳо, неругоҳҳо ва дигар иншооти муҳими стратегӣ бештар гашта, осори публитсистии ӯ як андоза хусусияти ташвиқотӣ касб намудааст. Баръакси ин ҳаҷвиёти Ш. Мӯсо ба ифшои нукси чома ва ислоҳи камбудихо равона гардидааст. Диссертант ҳаминро ба назар гирифта, зикр кардааст, ки дар ҳаҷвияҳои Ш. Мӯсо «бо шӯхиву зарофат хислатҳои барҷаста, баъзан камбудихои шахсӣ, лаҳзаҳои зиндагонии шахс бо ибораҳои духура, муболиғаҳо нишон дода шудааст. Дар онҳо танкиди тезутунд ва маҳвкунанда вучуд надорад» (Диссертатсия, с. 55).

Аз ҷиҳати методологӣ боби мазкур бо истифодаи усулҳои таърихиву муқоисавӣ, ручуӣ биографӣ ва таҳлили мундариҷавӣ таҳия гардидааст. Ин усулҳо ба муҳаккиқ имконият додаанд, ки робитаи байни муҳити иҷтимоӣ ва ташаккули шахсияти эҷодии адибро дар асоси маводди рӯзномаву маҷаллаҳо, осори публитсистиву бадеӣ ва амсоли ин бо далелҳои илмӣ асоснок намояд.

Дар боби дуюми қор «Таҳлили мундариҷавии осори публитсистии Шералӣ Мӯсо доир ба сохтмонҳои азим» мавзӯ, мундариҷа ва хусусиятҳои таҷассуми сохтмонҳои азими кишвар дар осори Шералӣ Мӯсо таҳлил гардида, дараҷаи инъикоси қорҳои созандагии даврони истиқлол дар осори ӯ муайян шудааст. **Фасли аввали боби дуюм** ба таҳқиқи яке аз самтҳои муҳими эҷодиёти публитсистии Шералӣ Мӯсо – инъикоси масъалаи бунёди роҳу нақбҳо бахшида шудааст. Дар ин фасл муаллифи диссертатсия масъалаи мазкурро ҳамчун яке аз ҷанбаҳои пурмаҳсули фаъолияти эҷодии адиб арзёбӣ намуда, онро аз дидгоҳҳои гуногуни таҳқиқӣ мавриди таҳлил қарор додааст.

Муаллифи диссертатсия дуруст таъкид менамояд, ки баъди Истиқлолияти давлатӣ масъалаи раҳой аз бунбасти коммуникатсионӣ ба яке аз ҳадафҳои стратегии сиёсати давлатӣ мубаддал гардид. Дар ин раванд сохтмони роҳҳои байналмилалӣ, нақбҳо ва пулҳои муосир на танҳо аҳаммияти иқтисодӣ, балки арзиши сиёсӣ ва миллӣ низ пайдо намуд. Аз ҳамин лиҳоз, ин масъала дар публитсистикаи Шералӣ Мӯсо ҷойгоҳи махсус касб кардааст.

Нависанда бо иштироки мустаким дар ҷараёни қорҳои сохтмонӣ, мулоқот бо муҳандисон, нақбканон ва роҳсозон, инчунин мушоҳидаи саҳнаҳои меҳнат тавонистааст воқеияти сохтмонҳоро бо дараҷаи баланди эътимоднокӣ инъикос намояд. Ин ҷиҳат боиси он гардидааст, ки осори ӯ бо вучуди ҷанбаи ҳуҷҷатӣ дорои арзиши баланди бадеӣ гардад. Нависанда

тавассути истифодаи унсурҳои бадеӣ тавонистааст маводи ҳуҷҷатиро ба асари дорои арзиши баланди адабӣ табдил диҳад. Маҳз ҳамоҳангии воқеият ва бадеият яке аз дастовардҳои асосии эҷодиёти Шералӣ Мӯсо арзёбӣ мегардад.

Муаллифи диссертатсия тавачҷуҳи асосиро ба таҳлили қиссаи «Мардистон» ва очерки сафари «Роҳи бихишт» равона намудааст. Дар ҷараёни таҳлил исбот мегардад, ки ҳар ду асар масъалаи сохтмони роҳро аз дидгоҳи гуногун инъикос намуда, дар онҳо, пеш аз ҳама инсон, меҳнати созанда ва масъулияти шаҳрвандӣ дар меҳвари тасвир қарор доранд.

Ҷисми дуҷумла боби дуҷум «Аносири ҳунари ва жанри дар тасвири раванди бунёдкории» унвон дошта, воқитаҳои таъсирбахши суҳан, вежаҳои жанри дар осори фарогирандаи мавзӯи бунёди иншоотҳои азим мавриди баррасӣ қарор гирифтааст. Муаллифи диссертатсия собит месозад, ки дар тасвири раванди сохтмони роҳҳо нависанда аз ташбеҳ, муболиға, киноя, тасвири манзара, монолог, диалог ва дигар воқитаҳои бадеӣ васеъ истифода кардааст. Ин унсурҳо ба таъсирбахш гардидани муҳтавои асар ва бедор намудани эҳсоси ватандӯстӣ дар ҳонанда мусоидат менамоянд.

Боби сеюми диссертатсия – «Таносуби воқеият ва бадеият дар асарҳои Шералӣ Мӯсо» аз ду ҷисм иборат аст.

Дар ҷисми аввали боби сеюм, ки «**Ҷанбаҳои публицистии осори бадеии адиб**» унвон дорад, муаллиф кӯшиш намудааст, ки робитаи ногустирии адабиёти бадеӣ ва публицистикаро дар заминаи эҷодиёти Шералӣ Мӯсо баррасӣ ва ба ин васила хусусиятҳои инъикоси воқеияти иҷтимоӣ, сиёсӣ ва маънавии ҷомеаҳо дар осори нависанда муайян кардааст.

Аҳамияти илмӣ ҷисми мазкур дар он зоҳир мегардад, ки масъалаи омезиши унсурҳои бадеӣ ва публицистӣ дар эҷодиёти адиб яке аз самтҳои муҳими адабиётшиносӣ ва публицистикашиносии муосир ба ҳисоб меравад. Муаллиф бо таъкид ба андешаҳои муҳаққиқони соҳа ва таҳлили осори адиб нишон медиҳад, ки публицистика танҳо дар жанрҳои мустиқ журналистӣ маҳдуд намешавад, балки метавонад ҳамчун ҷузъи муҳими тафаккури эҷодӣ дар асарҳои бадеӣ низ зӯҳур намояд. Аз таҳлили анҷомдодашуда бармеояд, ки адиб дар осори худ воқеияти зиндагиро бо нигоҳи публицистӣ бозтоб намуда, масъалаҳои муҳими иҷтимоиро ба миён гузоштааст. Дар ин раванд истифодаи воқитаҳои тасвирии бадеӣ, забони таъсирбахш, андешаҳои муаллифӣ ва арзёбии воқеаҳо ба ҳам омада, хусусияти публицистии асарҳо таъкид мегардад. Муаллиф тавонистааст нишон диҳад, ки публицистика дар осори бадеӣ ҳамчун воқитаи ифодаи мавқеи шаҳрвандӣ ва ҷаҳонбинии эҷодкор хизмат мекунад.

Чихати мусбати фасл дар он аст, ки масъалаи мавриди таҳкик на танҳо аз диди назариявӣ, балки дар асоси мисолҳои мушаххас аз эҷодиёти адиб баррасӣ гардидааст. Муаллиф бо истифода аз усулҳои таҳлили адабӣ ва публитсистӣ хусусиятҳои мундариҷавӣ ва услубии осорро муайян намуда, ҷойгоҳи андешаи иҷтимоиро дар сохтори асарҳои бадеӣ муайян намудааст.

Фасли дуюми боби сеюм – «Аносири ҳунари ва жанри дар осори марбут ба раванди бунёдкорӣ» аз бахшҳои муҳими таҳқиқот буда, ба омӯзиши вижаҳои жанри ва воситаҳои ҳунарии публитсистикаи Шералӣ Мӯсо доир ба бунёдкорӣҳои кишвар бахшида шудааст. Муаллиф на танҳо хусусиятҳои жанрии осори публитсистии адибро муайян менамояд, балки нақши воситаҳои бадеии тасвир, унсурҳои композитсионӣ, хусусиятҳои услубӣ ва маҳорати эҷодии нависандаро дар инъикоси воқеияти иҷтимоӣ таҳлил мекунад. Ин равиш имкон додааст, ки масъалаи ҳамгироии ҳунари бадеӣ ва публитсистика дар осори Шералӣ Мӯсо аз нигоҳи илмӣ арзёбӣ гардад.

Довталаби дараҷаи илмӣ дуруст нишон додааст, ки публитсистикаи адиб бо гуногунрангии жанрҳо, аз ҷумла мақола, очерк, лавҳа, сафарнома ва дигар анвои эҷодӣ ғанӣ буда, ҳар кадоми онҳо дар инъикоси раванди бунёдкорӣҳои даврони соҳибистиклолӣ нақши муассир доранд. Диссертант ба натиҷае мерасад, ки «дар осори публитсистию бадеии асарҳои марбут ба бунёди иншоотҳои азими Ш. Мӯсо жанрҳои лавҳаву очерк нисбатан бартарӣ дошта, дар аксарияти асарҳои ӯ аз қабili «Достони Роғун» ва «Мардистон» хусусиятҳои ин жанрҳо ба ҳам омезиш ёфтааст» (Диссертатсия, с. 159).

Қобили таваҷҷуҳ аст, ки дар фасл масъалаи нақши қаҳрамонони меҳнат, муҳандисон, соҳтмончиён ва дигар иштирокчиёни раванди бунёдкорӣҳо низ таҳлил гардидааст. Адиб бо офаридани образҳои воқеӣ ва тасвири саҳнаҳои меҳнатӣ тавонистааст гоҳҳои ватандӯстӣ, масъулиятшиносӣ ва эҳсоси ифтихори миллиро дар зехни хонанда ташаккул диҳад.

Хулосаи диссертатсионии Юсуфӣ Ифтихор Абубакрзода дар 14 банд ҷамъбаст гардида, бардоштҳои илмӣ ӯро дар бораи мавзӯ фаро мегиранд. Ҳамзамон овардани истинод дар охири ҳар як банди хулоса ба таълифоти довталаби дараҷаи илмӣ аз пайдарпай ва бонизом таҳқиқ шудани қори диссертатсионӣ дарак медиҳад. Хулосаву тавсияҳои дар қор ироагардида аз таҳлилу баррасии мавзӯ ва натиҷаву бардошти бобу фаслҳо буда, ҷанбаи пурқуввати назариявӣ ва амалӣ доранд.

Аҳамияти илмӣ, амалӣ ва иҷтимоии диссертатсия. Аҳамияти илмӣ диссертатсия дар он ифода меёбад, ки он доираи таҳқиқоти назариявии публитсистикаи тоҷикро васеъ намуда, ба омӯзиши фаъолияти

яке аз публитсистони барчастаи кишвар сахми арзанда мегузорад. Натиҷаҳои таҳқиқ метавонанд ҳангоми омӯзиши таърихи публитсистикаи тоҷик, назарияи публитсистика, адабиёти муосир, таҳияи китобҳои дарсӣ, дастурҳои таълимӣ, курсҳои махсус ва кӯшишҳои илмӣ минбаъда дар ин самт истифода шаванд. Аз ҷиҳати иҷтимоӣ диссертатсия ба таҳкими ҳудуди милли, омӯзиши арзишҳои даврони истиқлол ва тарғиби дастовардҳои бузурги созандагии Ҷумҳурии Тоҷикистон мусоидат менамояд.

Нашири натиҷаҳои таҳқиқ аз рӯйи мавзӯи диссертатсия. Натиҷаҳои асосии таҳқиқ дар мақолаҳои илмӣ муаллиф, аз ҷумла 9 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 4 мақола дар дигар маҷмуаҳои илмӣ нашр гардида, дар конференсияҳои ҷумҳуриявӣ байналмилалӣ муаррифӣ шудаанд, ки мутобиқати онҳо ба мухтавои диссертатсияро тасдиқ менамоянд.

Мутобиқати барасмиятдорории диссертатсия ба талаботи Комиссия. Диссертатсия ва автореферат мутобиқи талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳия гардида, ба талаботи «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ», ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ мебошанд.

Бо вуҷуди арзиши баланди илмӣ диссертатсия, баъзе нуқтаҳо ҷиҳати тақмил пешниҳод мешаванд:

1. Хуб аст, ки дар поёни ҳар фасл муаллиф хулоса мебарорад, аммо дар баъзе аз хулосаҳои илмӣ ӯ таҳлил чандон тақвият дода нашудааст.

2. Ҳарчанд дар диссертатсия осори Шералӣ Мӯсо бо асарҳои Бахтиёр Муртазо ва Абдуқодири Раҳим киёс шудааст, аммо дар бархе мавридҳо муқоисаи осори публитсист бо эҷодиёти дигар ҳамкаламони муосири тоҷик метавонист арзиши таҳлили илмӣ таҳқиқро боз ҳам боло барад.

3. Хуб мешуд, агар диссертант дар боби сеюми қор меъёрҳои мушаххаси муайянкунандаи ҷанбаҳои публитсистӣ дар осори бадеии Шералӣ Мӯсо ба таври муфасссалтар баррасӣ мекард. Ин тарзи қорбарӣ имкон меод, ки натиҷаҳои таҳқиқ боз ҳам асосноктар гарданд.

4. Дар матни диссертатсия баъзе ғалатҳои ҷузъии имлоӣ ва техникаӣ ба назар мерасанд, ки ислоҳи онҳо бар манфиати қор хоҳад буд (ниг. ба с. 22, 38, 40, 55, 68, 127).

Эродҳои зикршуда хусусияти тавсиявӣ дошта, арзиши илмӣ ва амалии диссертатсияро қоҳиш намедиханд.

Дар маҷмӯъ, диссертатсияи Юсуфӣ Ифтихор Абубакрзода дар мавзӯи «Бунёди иншоотҳои азим дар публитсистикаи Шералӣ Мӯсо» таҳқиқоти

мустақил, анҷомёфта ва аз ҷихати илмӣ арзишманд буда, ба талаботи бандҳои 31, 33-35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 тасдиқ шудааст, пурра ҷавобгӯ аст ва довталаб сазовори дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯйи ихтисоси 6D050400 – Рӯзноманигорӣ (6D050401 – Рӯзноманигорӣ) мебошад.

Муқарризи расмӣ:

доктори илмҳои филологӣ, профессори
кафедраи журналистикаи ватанӣ ва байналмилалӣ
факултети филологияи рус, журналистика ва
медиатехнологияҳои Муассисаи таълимии
байнидавлатии маълумоти олии «Донишгоҳи
(славянӣ) Россия ва Тоҷикистон»

Раҳимов А.А.

« 5 » август соли 2026

Нишонӣ: 734061, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
шаҳри Душанбе, ноҳияи Фирдавсӣ,
кӯчаи Гулбутта хонаи 345.
Тел.: (+992) 918-62-21-21
E-mail: rtsuok@mail.ru

Имзои Раҳимов А.А.-ро тасдиқ мекунам:

Муовини сардори Раёсати кадрҳои Муассисаи таълимии
байнидавлатии маълумоти олии «Донишгоҳи
(славянӣ) Россия ва Тоҷикистон»

Боровицкая Л.А.

Нишонӣ: 734025, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
шаҳри Душанбе, кӯчаи Мирзо Турсунзода, 30
Тел.: +992 (37) 221-35-50; +992 (44) 620-42-33
E-mail: p.rektora@mail.ru

« 5 » август соли 2026